

Aan de fractie van Wij Lansingerland
t.a.v. de heer J. Jumelet

Van	College van B&W
Onderwerp	Forse bezuinigingen openbaar vervoer
Datum	2 oktober 2024
Ons kenmerk	U24.04547
Uw kenmerk	BS2400035

Geachte heer Jumelet,

Op 20 september 2024 heeft u raadsvragen ingediend over bezuinigingen in het OV. Met deze brief geven wij u antwoord op uw vragen.

Het Rijk heeft besloten om de Brede Doel Uitkering, het fonds van de vervoerregio's MRDH en vervoerregio Amsterdam (VRA), te korten met 10%. Dit komt voort uit een passage in het hoofdlijnenakkoord waarin staat dat specifieke uitkeringen (SPUKS) naar het Gemeente- of Provinciefonds worden overgeheveld met een budgetkorting van 10 procent. Het gaat voor beide vervoerregio's samen om een bedrag van ca. 110 miljoen euro per jaar.

Vraag 1.

Heeft het College, naar aanleiding van dit voornemen van het Kabinet, binnen de MRDH overleg gehad over de mogelijke consequenties van deze bezuiniging voor het OV in onze regio en met name de verbinding van onze gemeente met haar omgeving?

Zo ja, wat is het standpunt van de MRDH en welke acties gaat de MRDH ondernemen om het OV voor onze inwoners op een acceptabel niveau te houden?

Antwoord 1.

Ja, dit onderwerp is uitgebreid aan de orde geweest binnen de Bestuurscommissie Vervoerautoriteit van de MRDH, waar Lansingerland door wethouder Fortuyn wordt vertegenwoordigd. Er is op regionaal niveau gesproken over de impact van de bezuinigingsmaatregel op het OV.

De MRDH heeft samen met de VRA ernstige zorgen geuit over de voorgenomen bezuinigingen en heeft hiervoor een brandbrief naar de fractievoorzitters van de Tweede Kamer en een persbericht uitgestuurd. Dit persbericht is de basis geweest voor het artikel in het AD, waarnaar u in uw vraagstelling naar verwijst. Ook is er vanuit de MRDH en VRA een gezamenlijke brief naar de Staatssecretaris Chris Jansen gestuurd. N.a.v. de brieven worden nu gesprekken gevoerd op zowel bestuurlijk als op hoog ambtelijk niveau.

De korting van 10% staat haaks op regeerakkoord en op de maatschappelijke opgaven. We gaan ervan uit dat dit een technische fout is die hersteld kan en moet worden. Er wordt nog niet gesproken over inhoudelijke 'als dit, dan dat' scenario's, maar er zijn drie knoppen waaraan de vervoerregio's moeten draaien als deze 110 miljoen wordt geeffectueerd: tarieven, dienstregeling en investeringen. Ten aanzien van de dienstregeling is het goed om te realiseren dat de taakstelling vooral zal neerdalen 'in de regio' bij het busvervoer. De minder rendabele lijnen zullen dan het eerst in beeld komen. De metro heeft een kosten-dekkende exploitatie en wordt daardoor minder geraakt door de maatregel.

Vraag 2.

Voorziet u dat de OV-verbinding tussen de 3 kernen van Lansingerland door deze bezuiniging nog minder gaat worden?

Antwoord 2.

In algemene zin is het aannemelijk dat de bezuinigingen leiden tot minder OV-verbindingen en lagere frequenties. Zie verder hiervoor ook antwoord bij vraag 1.

Op dit moment is de impact van de bezuinigingsmaatregel dus nog niet nader uitgewerkt, zeker omdat er pas kortgeleden is gestart met een zeer actieve lobby om de bezuiniging, die ingaat vanaf 2026, van tafel te krijgen.

Vraag 3.

Welke consequenties voorziet u bij een dergelijke vergaande bezuiniging op het OV voor de ontwikkeling van nieuwbouwwijken in Lansingerland?

Antwoord 3.

Passend bij de mobiliteitstransitie wordt in Lansingerland bij nieuwbouw steeds meer ingezet op de aanwezigheid en het gebruik van het openbaar vervoer. Met name ontwikkelingen rondom hoogwaardig openbaar vervoer (HOV), zoals bij Berkel Westpolder deelplan 4-West (Gouden Zwaan) en Bleizo West, leunen zwaarder op de aanwezigheid en het behoud van de kwaliteit van het openbaar vervoer. De aanwezigheid van hoogfrequent en snel openbaar vervoer creëren de juiste omstandigheden om op die locaties locatie-specifiek parkeerbeleid te kunnen hanteren, waardoor woningbouwverdichting mogelijk is met behoud van ruimtelijke kwaliteit. Vershraling van openbaar vervoer op deze locaties ondermijnen de onderbouwing voor verdichting op deze plekken, waardoor dit effect kan hebben op de woningbouw.

De effecten van de bezuinigingen op het OV en hun invloed op de ontwikkeling van nieuwbouwwijken zijn uiteindelijk afhankelijk van politieke keuzes en afwegingen, en zijn niet direct een onvermijdelijk gevolg van de voorgestelde bezuinigingen in het OV. Wij blijven ons echter vasthouden aan de geplande gebiedsontwikkelingen en volgen de ontwikkelingen rondom het openbaar vervoer nauwlettend. Wij zijn op dit moment geenszins van plan om op basis van de huidige onzekerheden in het OV het aantal woningen in onze gebiedsontwikkelingen naar beneden bij te stellen.

Vraag 4.

Als u vergaande consequenties voorziet voor de ontwikkeling van de zeer benodigde nieuwbouw in Lansingerland, welke acties onderneemt u richting de MRDH, de provincie en het Rijk om deze consequenties onder de aandacht te brengen?

Antwoord 4.

Wij maken ons met de MRDH ernstige zorgen over de gevolgen van de bezuinigingen in het OV. Wij zullen proactief blijven participeren in de dialoog met de MRDH over het OV en de bezuinigingsmaatregel. Het college ondersteunt de door de MRDH reeds ondernomen acties en ondersteunt de lobby richting het Rijk.

Wij zullen voor effectuering van de bezuinigingsmaatregel aandringen op intensief contact tussen de gemeente, MRDH en de verschillende vervoerders om te waarborgen dat de specifieke belangen van Lansingerland niet ondergesneeuwd raken. Indien nodig zal het college samen met andere gemeenten binnen de MRDH extra druk uitoefenen op landelijke besluitvorming, om ervoor te zorgen dat de bezuinigingen op het openbaar vervoer worden teruggedraaid of gemitigeerd, zodat dit geen negatief effect heeft op de noodzakelijke woningbouwplannen in Lansingerland en de regio.

Wij verwachten dat wij met deze brief antwoord hebben gegeven op uw raadsvragen.

Met een vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Lansingerland

Mickel Beckers
Gemeentesecretaris

drs. Pieter van de Stadt
Burgemeester